

Eesti Arstide Liidu seisukoht pädevushindamise kohta

Arstide liit peab eriarstide pädevuse perioodilist hindamist vajalikuks, kuid on endiselt seisukohal, et seda tuleb korraldada järgmistel põhimõtetel: hindamine on vabatahtlik, selle viivad läbi erialaseltsid, finantseerimise tagab riik Terviseameti kaudu ja pädevushindamise süsteem peab olema arste positiivselt motiveeriv.

Kohustusliku pädevushindamise vajalikkus võib kõne alla tulla üksikjuhtudel, kui esineb õigustatud kahtlus, et konkreetsetes situatsioonides arstiabi osutamise kvaliteedi tõendatud puudujäägid võivad olla tingitud ebapiisavast pädevusest.

Erialseltsid on piisavalt kompetentsed otsustama pädevusnõuete üle (täienduskoolitus, erialane töökogemus). Väikeste seltside vähese administratiivse võimekuse probleemi võib lahendada sarnaste erialade koondamisega, nt sise- ja kirurgilised erialad. Kuna erialaseltsid tegutsevad mittetulundusühinguna, siis peaks pädevushindamist rahastama riik Terviseameti kaudu.

Täienduskoolituse süsteem saab toimida erialaseltside, arstide, tööandjate ja riigi koostöös. Selts määrab, missugused koolitused pädevushindamisel arvesse lähevad, arst ja tööandja koostavad igaaastase koolitusplani, mis vastab mõlema poole vajadustele, ja riik tagab vajaliku rahastuse.

Koolituse riiklikult tagatud rahastus on hädavajalik, sest tervishoiu praeguse rahastamismudeli juures ei ole tööandjatel piisavalt huvi töötajate koolituse ajal põhitööst vabastamiseks ja koolitustega seotud kulude katmiseks. Arstidele aga on koolitusel (eriti rahvusvahelisel) osalemine väga kulukas ning sõltuvalt töösituatsioonist ja tööandja suhtumisest psüühilise lisastressi allikaks.

Pädevushindamise eesmärk on arstide professionaalne areng ja arstiabi kvaliteedi parandamine. Nende eesmärkide täitumiseks peaks arste ajendama hindamist läbima mitte karistuse hirm, vaid positiivne motivatsioon – näiteks kogu riigis ühtsetel alustel tagatud kõrgem töötasu võrreldes pädevushindamist mitteläbinud kolleegidega. Euroopa Liidu avatud tööturu tingimustes ei ole mõistlik käsitleda pädevushindamist Eestis arstina töötamise õiguse alusena, kuna see võib saada veel üheks arstide väljarännet soodustavaks teguriks. Soodustada tuleb tööandjate huvitatust, arvestades pädevushindamise läbinud arste raviasutuse kvaliteedi indikaatorina.

Peame jätkuvalt olulisimaks tervishoiutöötajate elukestva professionaalse arengu tagamise aluseks riiklikult tagatud ja erialaseltsidega kooskõlastatud täiendkoolitustel osalemist, millele samaaegselt kaasneb erialakirjanduse kättesaadavuse parandamine (nt veebipõhiste andmebaasidele ja teadusajakirjade täismahus tekstidele juurdepääsu võimaldamine).

Kuna Teie kirjast ei selgu, missugustelt eriala- ja kutseühendustelt seisukohta küsiti, kordame ettepanekut kaasata pädevushindamise arutamisse kõik erialaseltsid.

Lugupidamisega

Katrin Rehema
Eesti Arstide Liidu peasekretär